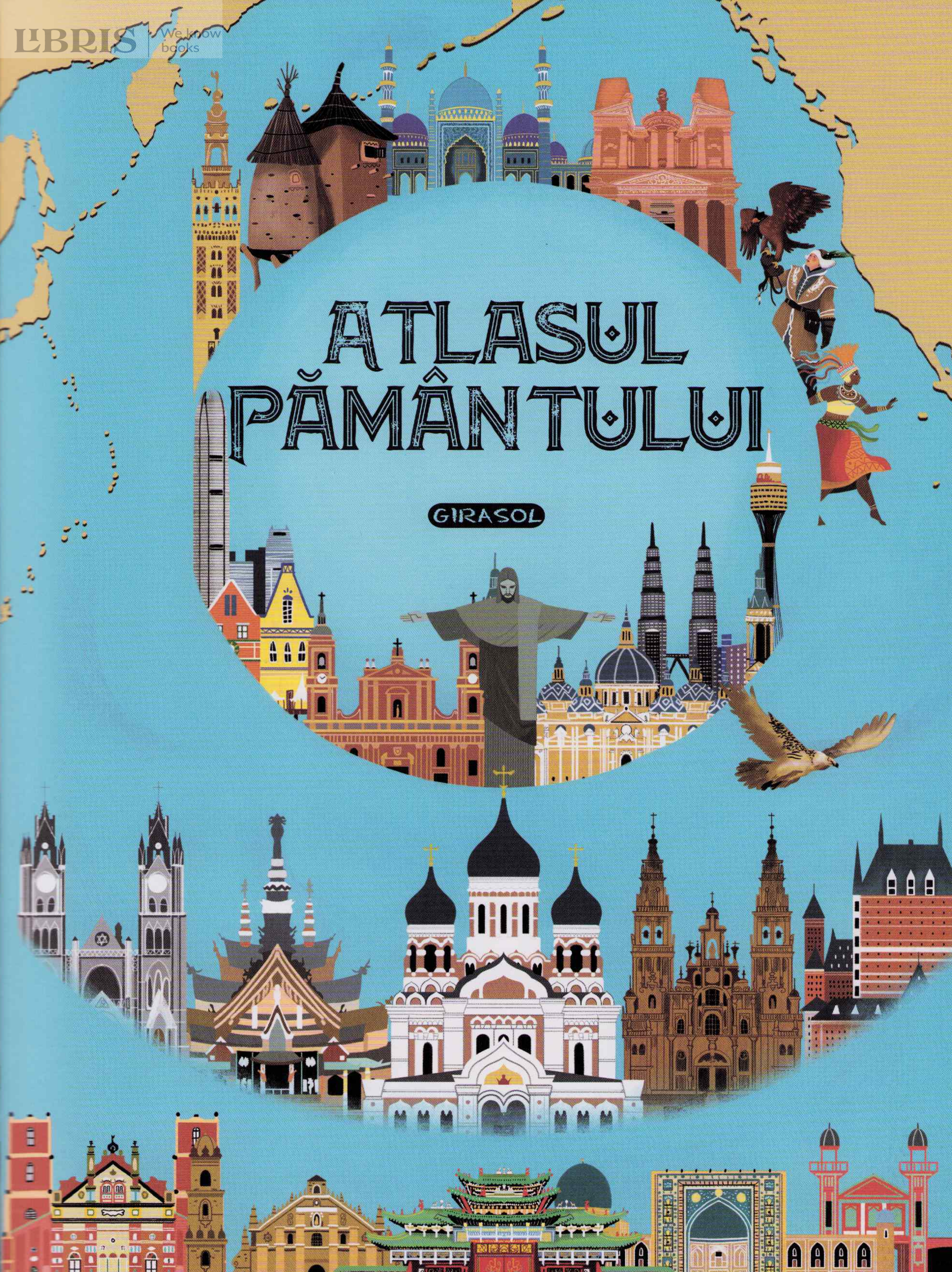

ATLASUL PĂMÂNTULUI

GIRASOL

CUPRINS

Un loc numit Pământ 7

Formarea Pământului 8

Așa este Pământul 10

Pământul pe o hartă 12

Harta lumii 14

AFRICA 16

Nordul Africii 20

Africa Centrală 22

Sudul Africii 24

AMERICA 28

America de Nord 32

America Centrală și Caraibe 34

America de Sud 36

POLII 40

Antarctida 42

Arctica 43

ASIA 44

Orientul Apropiat 48

Asia de Nord 50

Asia Centrală și de Est 52

Asia de Sud-Est 54

EUROPA 60

Europa de Vest 64

Europa Centrală și de Nord 66

Europa de Sud și de Est 68

OCEANIA 72

Oceania 76

Patrimoniul umanității 80

Atât de departe și atât de aproape 82

Comunicarea la distanță 84

Studiem Pământul 86

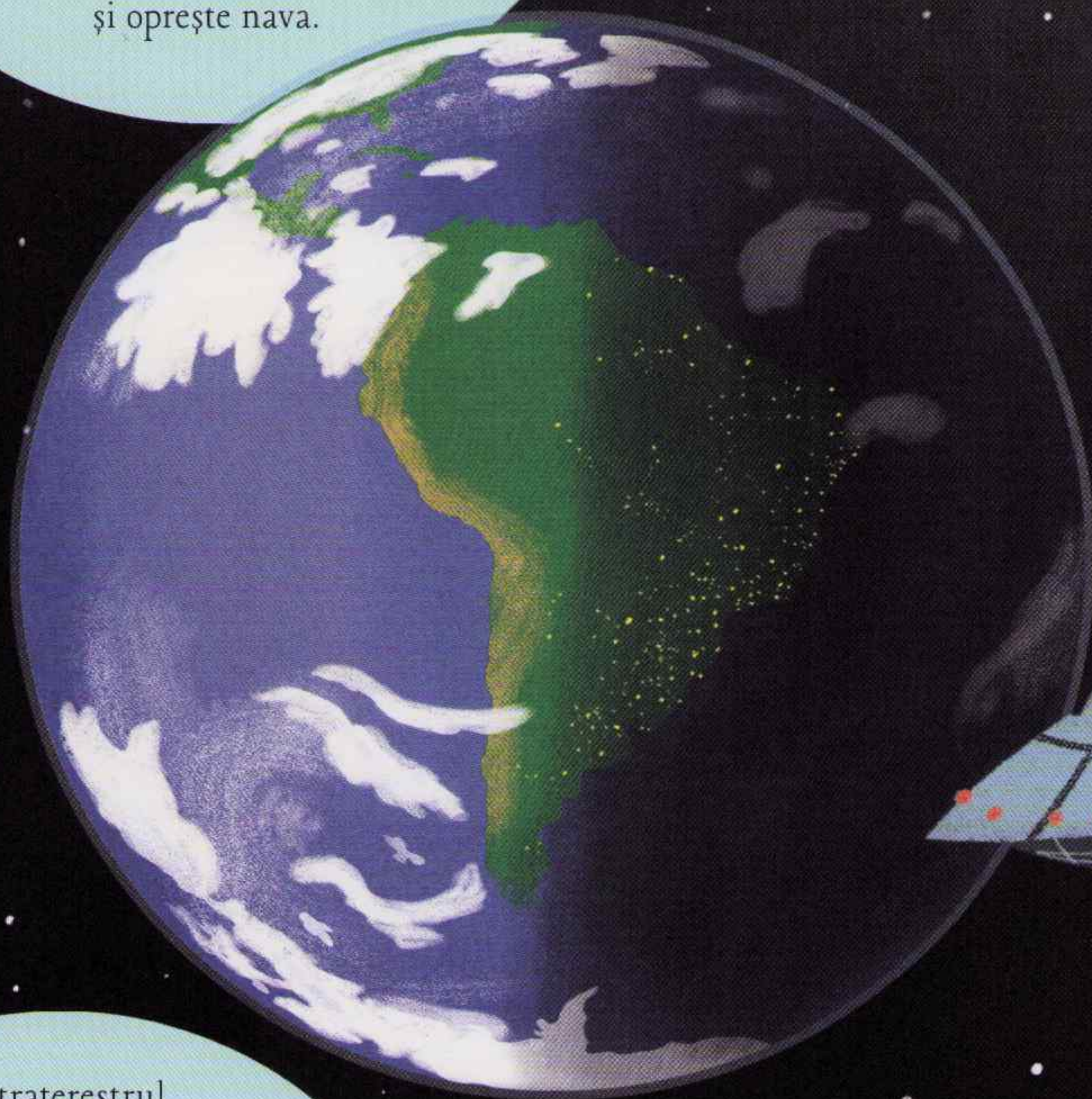
Oceanele 88

Viața pe Pământ 90

Cerul și pământul 92

Un loc numit Pământ

Un extraterestru călătorește prin spațiu când, brusc, ceva îi atrage atenția: o planetă necunoscută! Este atât de frumoasă, încât nu poate să nu se simtă atras de ea: în lumina celei mai apropiate stele (Soarele), pare aproape în întregime albastră, un albastru strălucitor. Câteva fâșii albe de nori ascund parțial suprafața, care prezintă și părți maronii, galbene și verzi. Extraterestrul hotărăște să intre în orbita ei și oprește nava.

Extraterestrul văzuse apă înainte, dar nu cunoscuse încă niciun loc în care, de la o distanță atât de mare, să se poată vedea cu ușurință apa în trei stări diferite: solidă (gheața de la poli), lichidă (marea) și gazoasă (norii). Apa mării reflectă lumina Soarelui și transformă Pământul în cea mai strălucitoare planetă din sistemul solar.

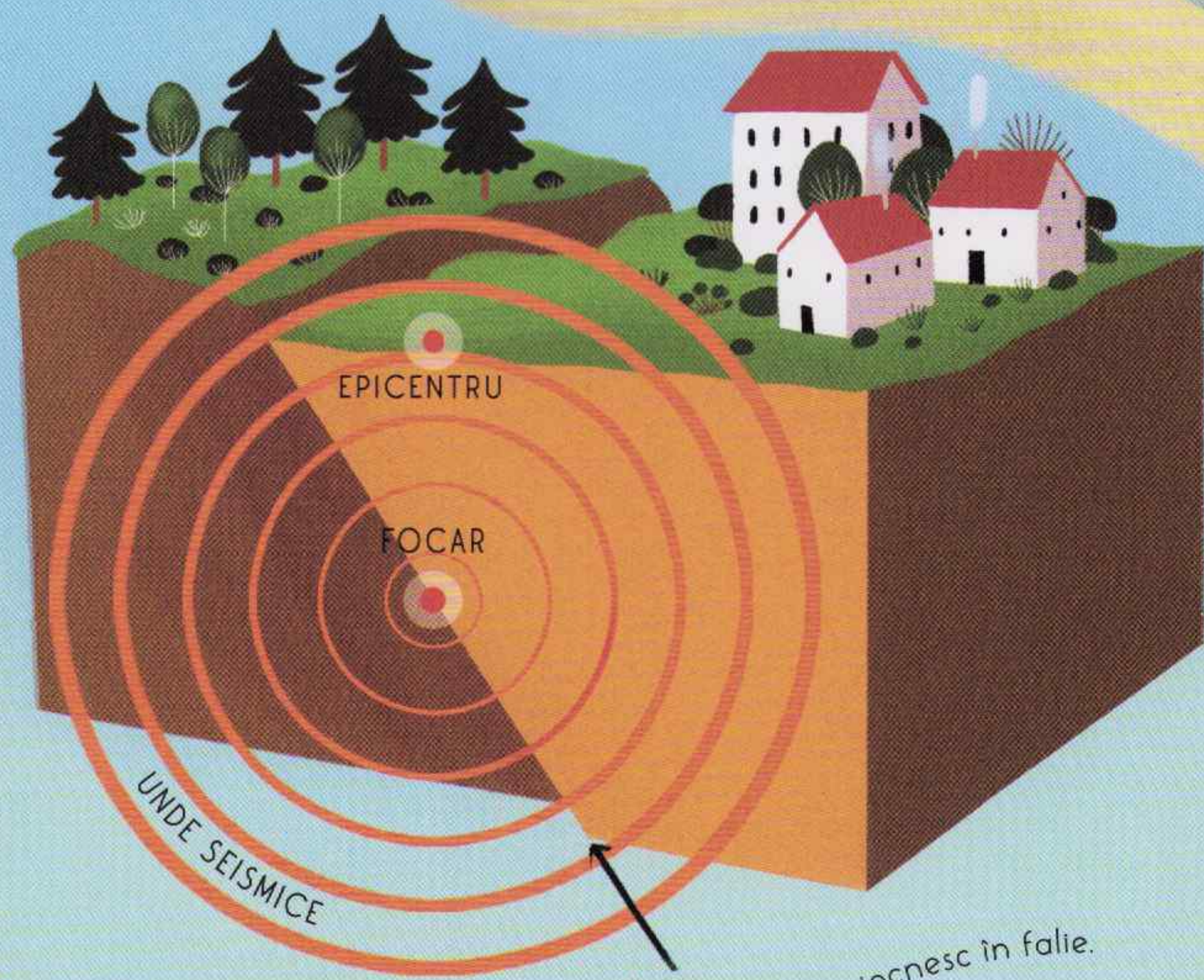
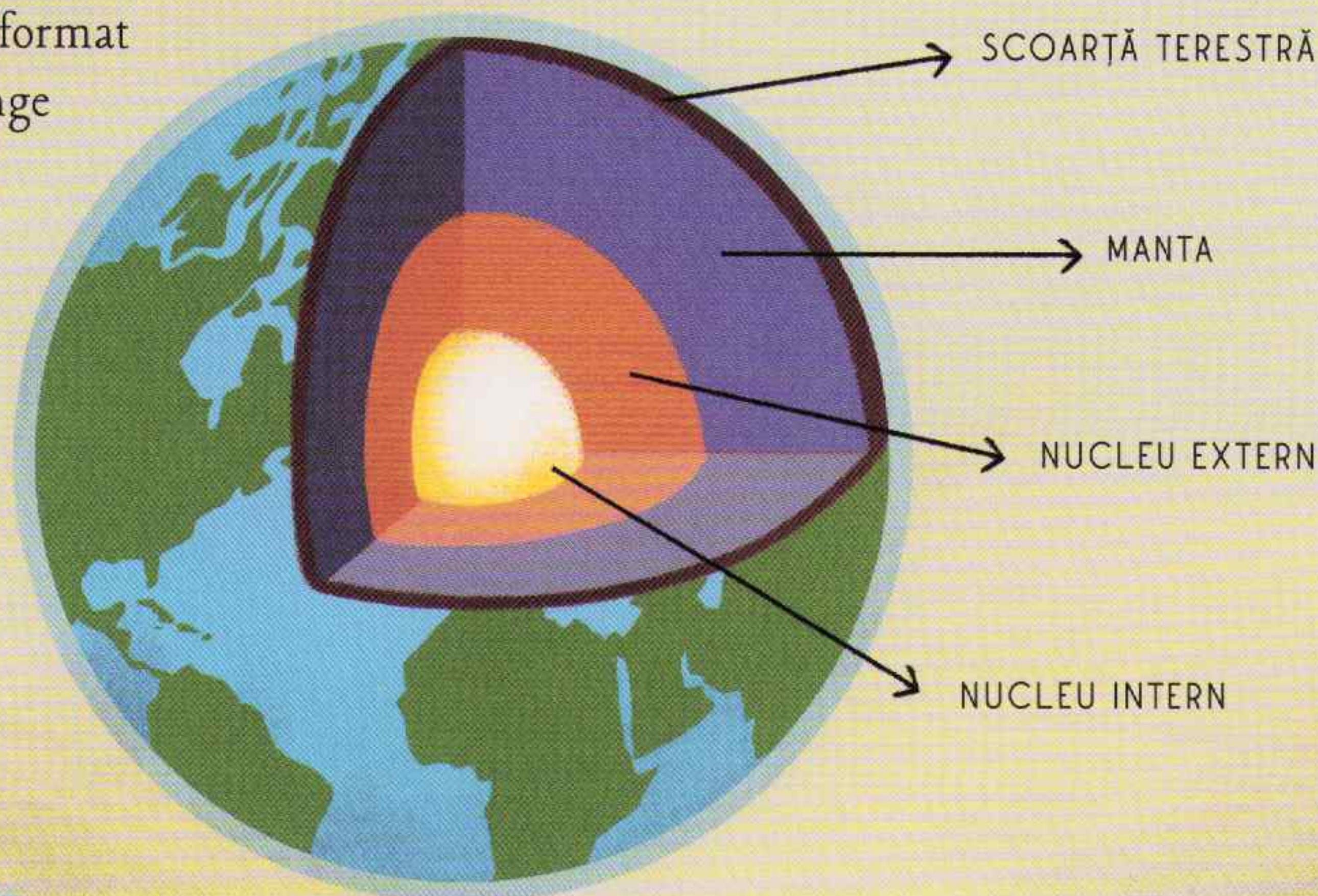
„Nu există urme de impact ale meteoritilor pe suprafața sa!”, gândește extraterestrul. Caută în computerul de bord și găsește explicația: această planetă suferă cutremure și are activitate vulcanică. Aceste fenomene modifică peisajul.

Încet, pe măsură ce planeta se mișcă, o zonă de umbră avansează și încep să se aprindă milioane de luminițe. Uluit de magia punctulețelor strălucitoare, extraterestrul observă cum se lasă noaptea. El nu știe, dar acele luminițe suntem noi!

Formarea

Acum în jur de 4700-4500 de milioane de ani, din fragmentele de praf stelar și gaze care au format sistemul solar, s-a format Pământul: o minge de masă topită care încă păstrează căldura în interiorul său, deși partea exterioară s-a răcit și s-a întărit.

Între cele trei straturi care o compun, **NUCLEUL** este partea cea mai fierbinte; **MANTAUA** este o masă de materie topită, iar **SCOARȚA** este un strat solidificat format din diferite blocuri de pământ.

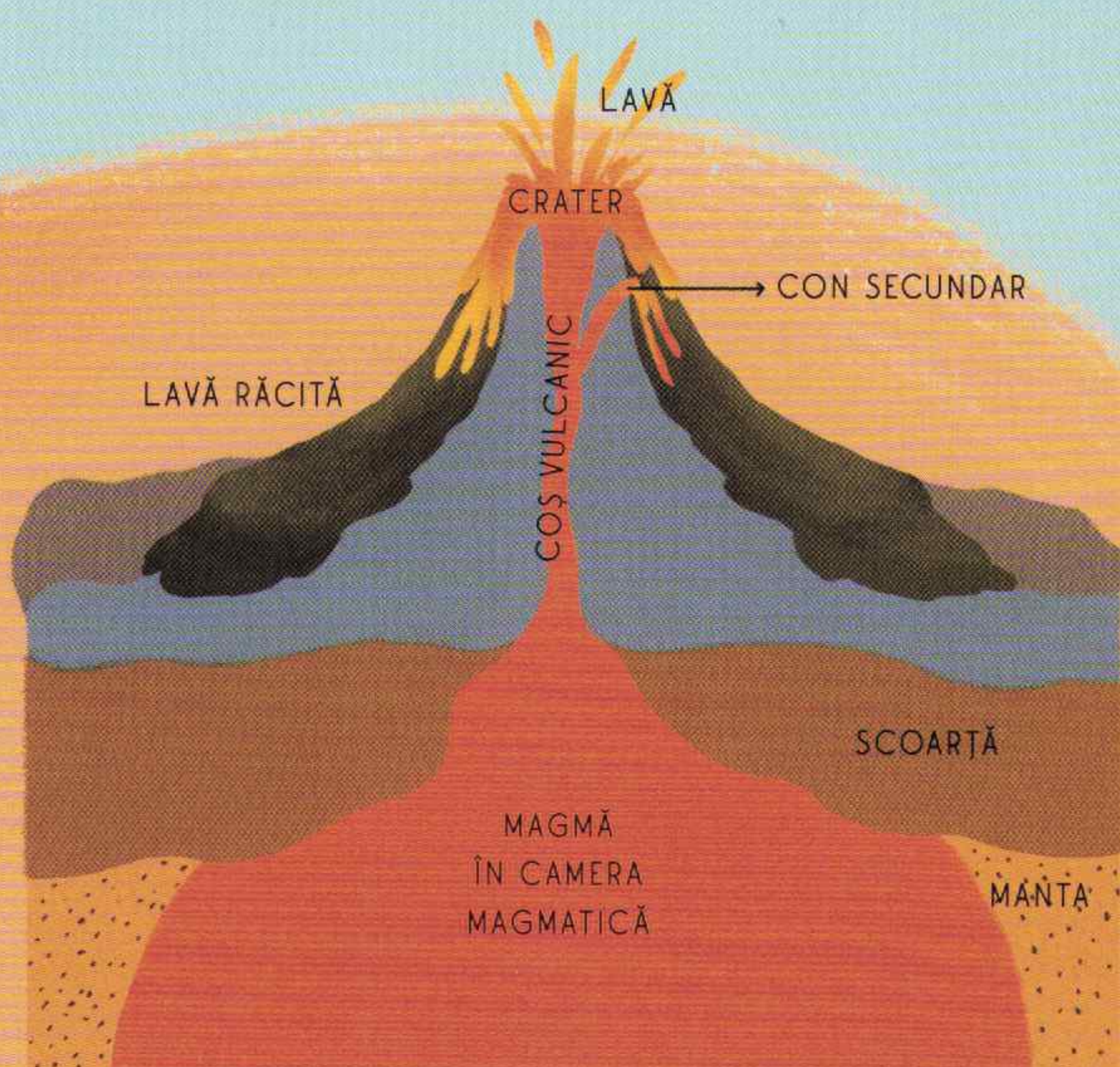

Cutremurul se produce când plăcile se mișcă și se ciocnesc în falie.

Interiorul Pământului nu este solid și nu are o temperatură stabilă. Chiar dacă nu observăm, se află mereu în schimbare și în mișcare. Nici scoarța terestră nu seamănă cu coaja netedă a unei portocale, ci mai degrabă cu cea a unui ananas, compusă din diferite părți: **PLĂCILE TECTONICE**.

Acestea, deși sunt apropiate, nu sunt unite. Între ele există separări sau falii. Mișcările din interiorul Pământului fac ca plăcile să se deplaseze și să se ciocnească într-o falie, provocând **CUTREMURE**.

Mișcarea plăcilor tectonice – care se pot ciocni, apăsa între ele, suprapune unele peste altele, freca sau separa – provoacă, de asemenea, **ACTIVITATE VULCANICĂ** în manta: din cauza presiunii care se produce în interior, roca topită (magma) ajunge să rupă scoarța, căutând o supapă de evacuare, și iese cu forță la exterior.

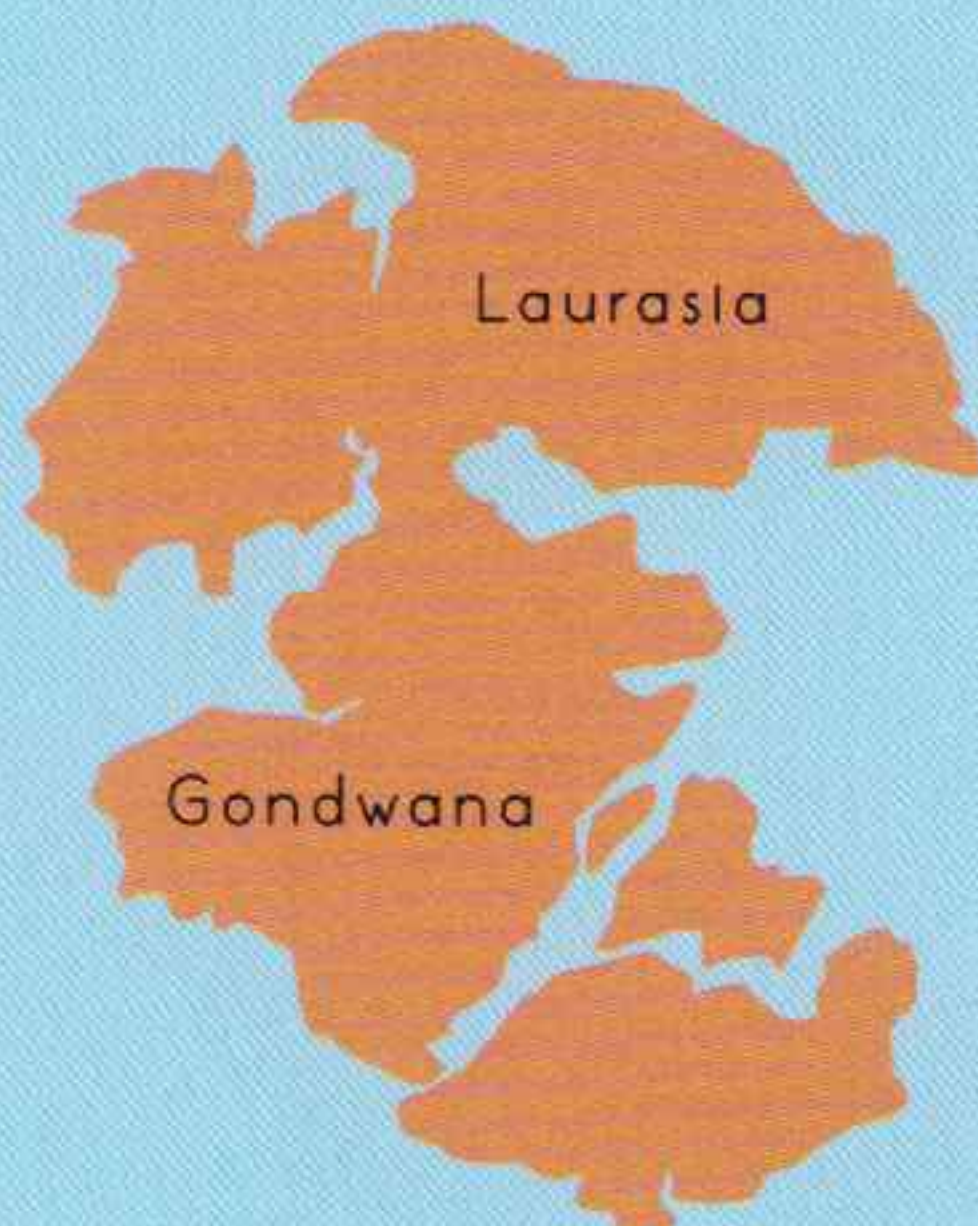
Pământului

CONTINENTELE nu au avut întotdeauna distribuția actuală: mișcarea plăcilor tectonice modifică configurația reliefului emergent (adică pământul care nu este acoperit de mare: continentele și insulele). De-a lungul timpului, au existat **SUPERCONTINENTE** care formau o singură masă de pământ, care s-au fragmentat și s-au separat în mai multe continente, pentru ca apoi să se reunească. Ultimul supercontinent a fost **PANGEEA**, din care s-au format continentele actuale.

Pangeea

PERMIAN

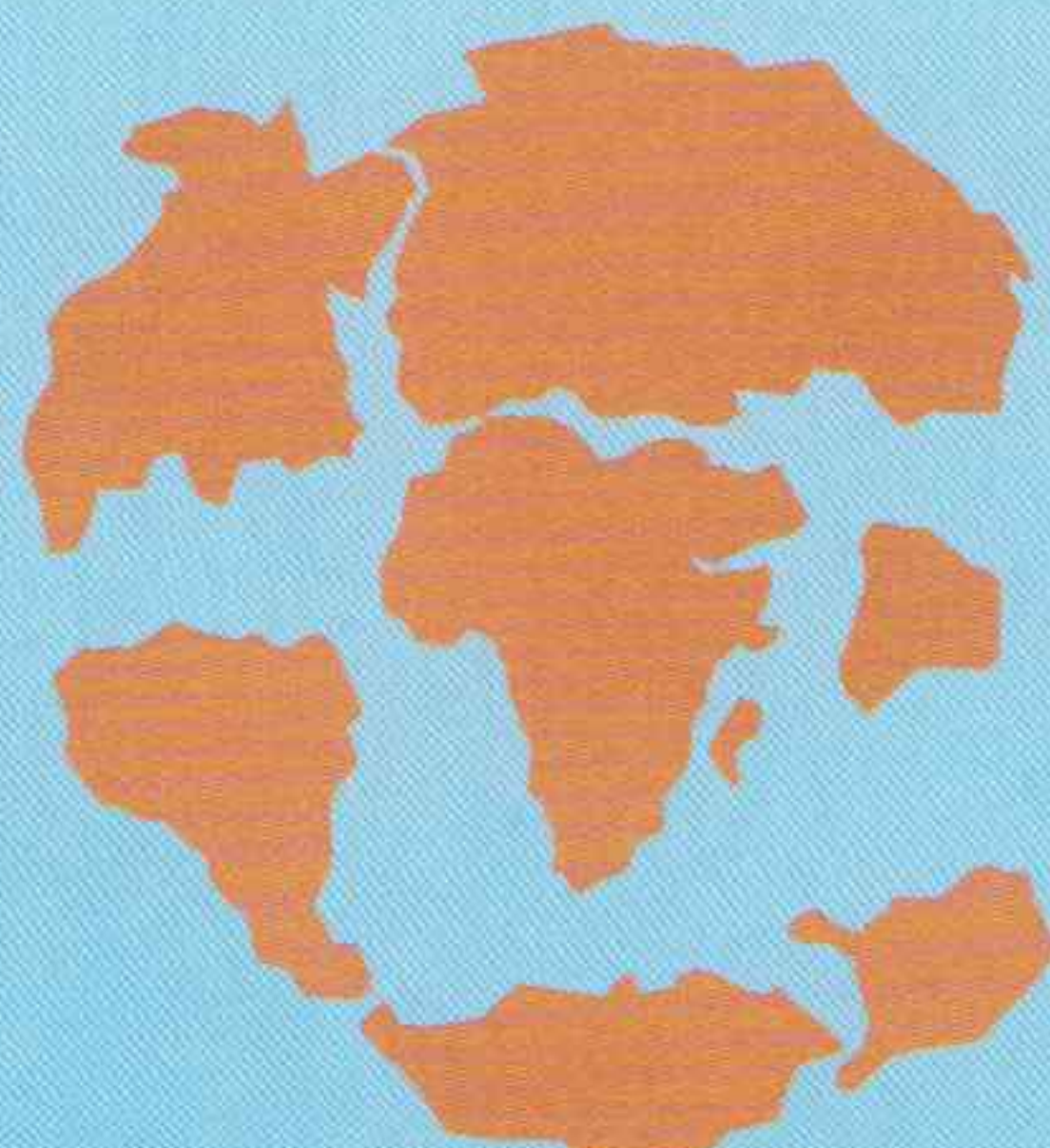
Laurasia

Gondwana

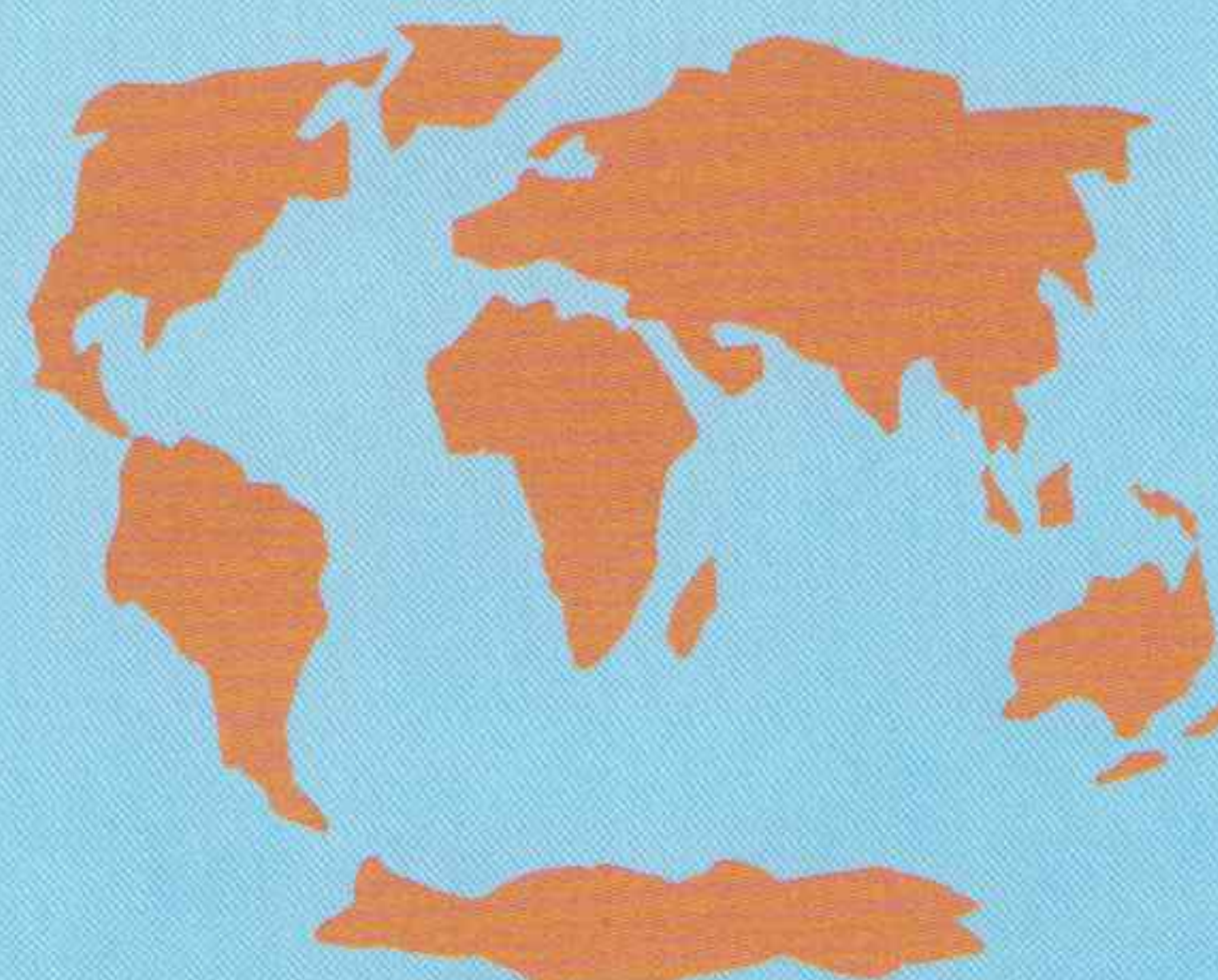
TRIASIC

JURASIC

CRETACIC

PREZENT

Țar OCEANELE?

Țar unde a apărut apa?

Există mai multe ipoteze care explică originea acesteia. Țar exemplu, se crede că **COMETELE ȘI ASTEROIZII**, care transportă molecule de apă, le-au lăsat pe Pământ atunci când s-au ciocnit de acesta.

O altă ipoteză sugerează că apa exista deja când s-a format sistemul solar (adică **EXISTA APĂ PE PĂMÂNT** și pe alte planete, **DE LA ÎNCEPUT**), iar vulcanii au expulzat-o în exterior, împreună cu gazele care au format atmosfera. Atmosfera este un strat care poate reține vaporii de apă; acești vapori, răcindu-se, se condensau și se transformau în apă lichidă, formând astfel, puțin câte puțin, oceanele.

AFRICA

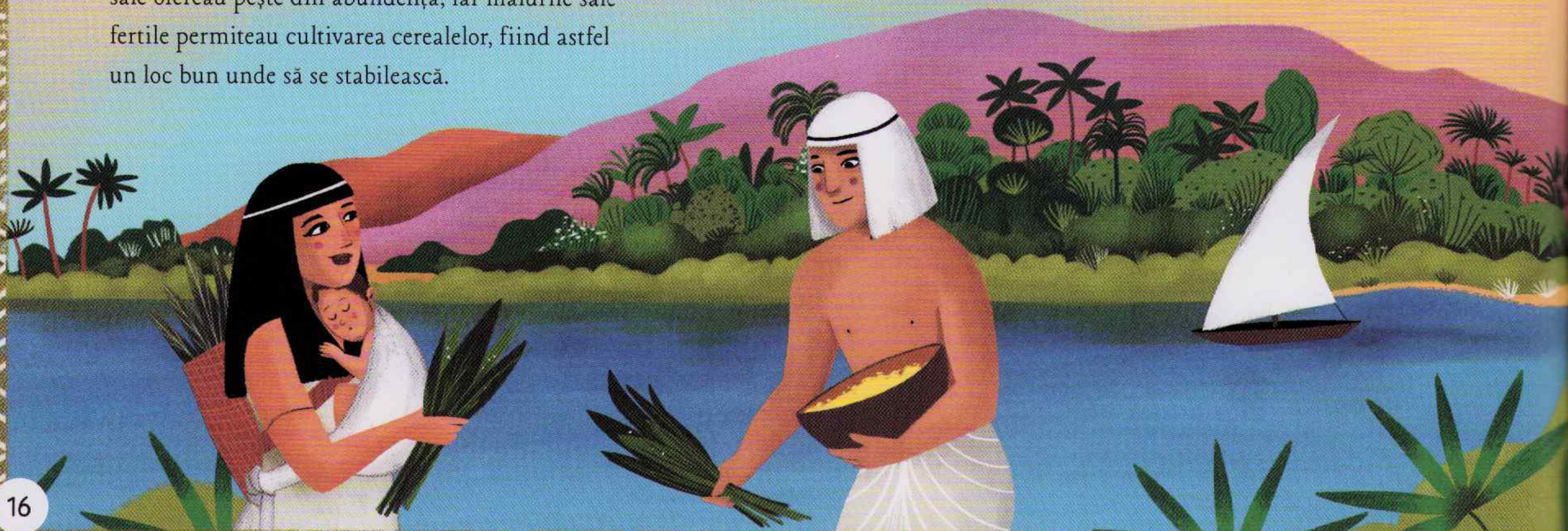
Africa este un loc luminos, unde natura se arată neîmblânzită și aprinsă precum apusurile sale roșii. Este un continent pentru simțuri: culori intense, mirosuri pătrunzătoare și arome primordiale, cu popoare cu culturi și tradiții bogate, care poartă istoria în corp și muzica în inimă.

Africa are trei deșerturi importante: deșertul Sahara, deșertul Namib și deșertul Kalahari. **SAHARA** este cel mai mare dintre ele și, de asemenea, cel mai mare de pe planetă. Vulpi, scorpioni și păianjeni, reptile sau indispensabilul dromader suportă bine temperaturile ridicate.

La sud de Sahara, deșertul se transformă treptat și peisajul începe să se înverzească: este fâșia de pământ cunoscută sub numele de **SAHEL**. Prin Sahara și Sahel călătoreau caravanele de negustori care vindeau țesături, mirodenii și alte produse aduse din țări îndepărtate.

NILUL, cu o lungime de peste 6600 km, a fost sursa de viață care a dat naștere civilizației egiptene. Apele sale ofereau pește din abundență, iar malurile sale fertile permiteau cultivarea cerealelor, fiind astfel un loc bun unde să se stabilească.

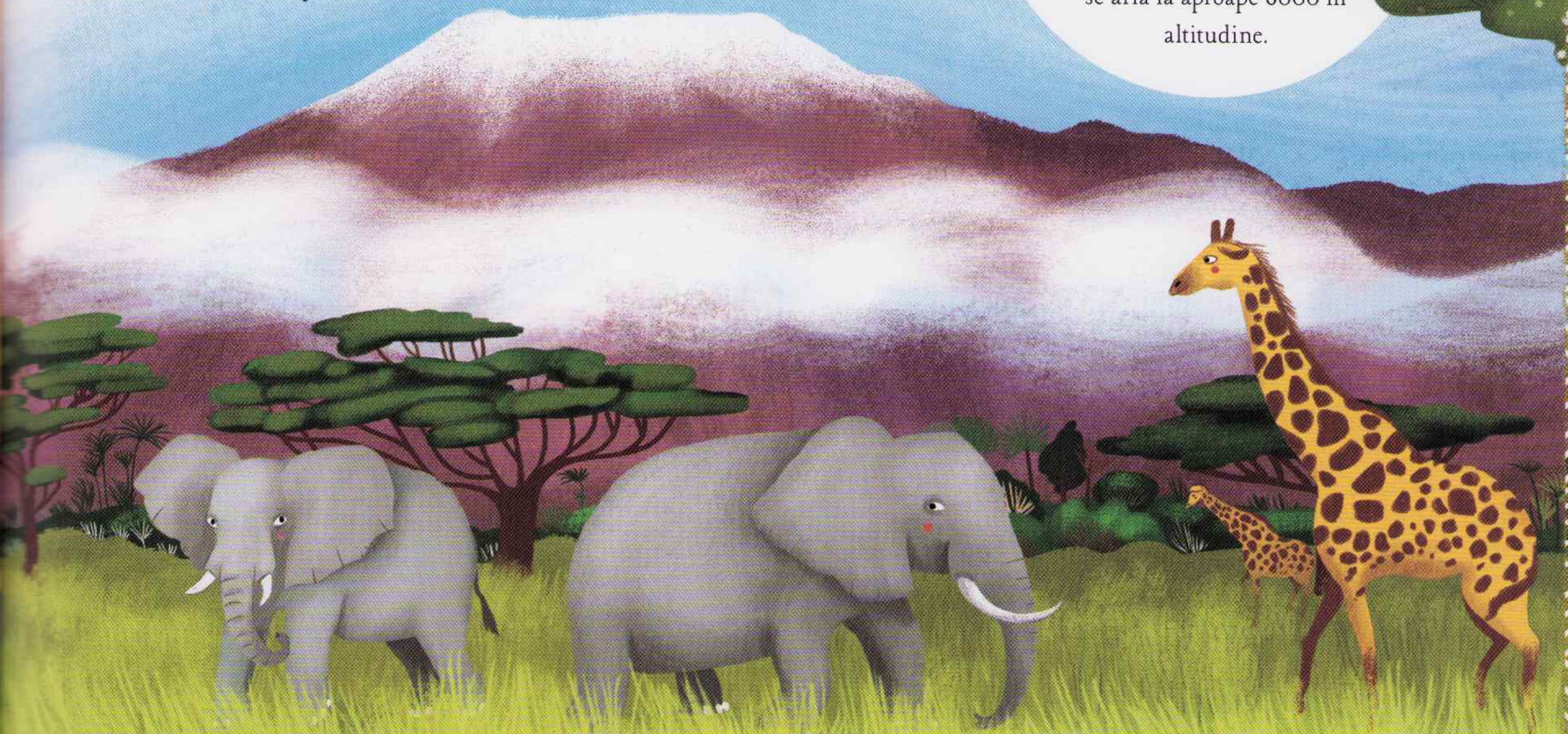
Între Zambia și Zimbabwe se deschide o breșă în pământ prin care se prăbușesc apele fluviului Zambezi. Este **CASCADA VICTORIA**: un spectacol natural de apă și nori de mici picături pe care locuitorii nativi l-au numit Mosi-oa-Tunya, „fumul care tună“.

DAVID LIVINGSTONE

Legendarul explorator a descoperit cascada Victoria (necunoscută în Europa) și i-a dat un nume.

Cel mai înalt vârf al continentului este muntele **KILIMANJARO**, care se află în Tanzania și este aproape întotdeauna acoperit de zăpadă. Punctul său cel mai înalt se află la aproape 6000 m altitudine.

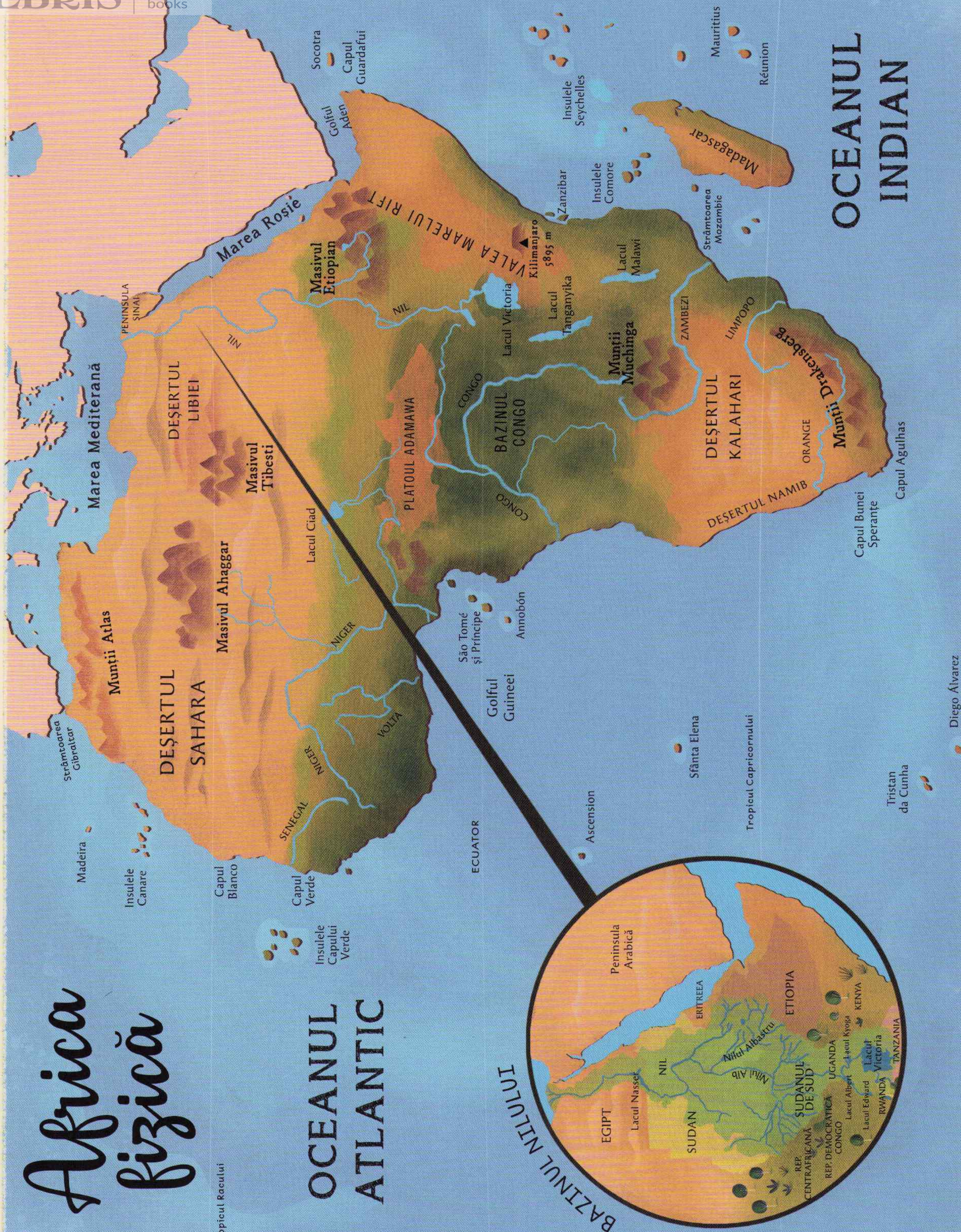
În Africa, **SAVANA** arată fața cea mai sălbatică a planetei.

Africa fizică

Tropicul Racului

OCEANUL ATLANTIC

OCEANUL INDIAN

Africa politică

Țările Africii și capitalele lor

Africa de Sud - Pretoria

Algeria - Alger

Angola - Luanda

Benin - Porto Novo

Botswana - Gaborone

Burkina Faso - Ouagadougou

Burundi - Gitega

Camerun - Yaoundé

Capul Verde - Praia

Ciad - Yamé

Coasta de Fildeș - Yamoussoukro

Comore - Moroni

Djibouti - Djibouti

Egipt - Cairo

Eritreea - Asmara

Eswatini - Mbabane

Etiopia - Addis Abeba

Gabon - Libreville

Gambia - Banjul

Ghana - Accra

Guineea - Conakry

Guineea-Bissau - Bissau

Guineea Ecuatorială - Malabo

Kenya - Nairobi

Lesotho - Maseru

Liberia - Monrovia

Libia - Tripoli

Madagascar - Antananarivo

Malawi - Lilongwe

Mali - Bamako

Maroc - Rabat

Mauritania - Nouakchott

Mauritius - Port Louis

Mozambic - Maputo

Namibia - Windhoek

Niger - Niamey

Nigeria - Abuja

Republica Centrafricană - Bangui

Republica Congo - Brazzaville

Republica Democratică Congo - Kinshasa

Rwanda - Kigali

São Tomé și Príncipe - São Tomé

Senegal - Dakar

Seychelles - Victoria

Sierra Leone - Freetown

Somalia - Mogadishu

Sudan - Khartoum

Sudanul de Sud - Juba

Tanzania - Dodoma

Togo - Lomé

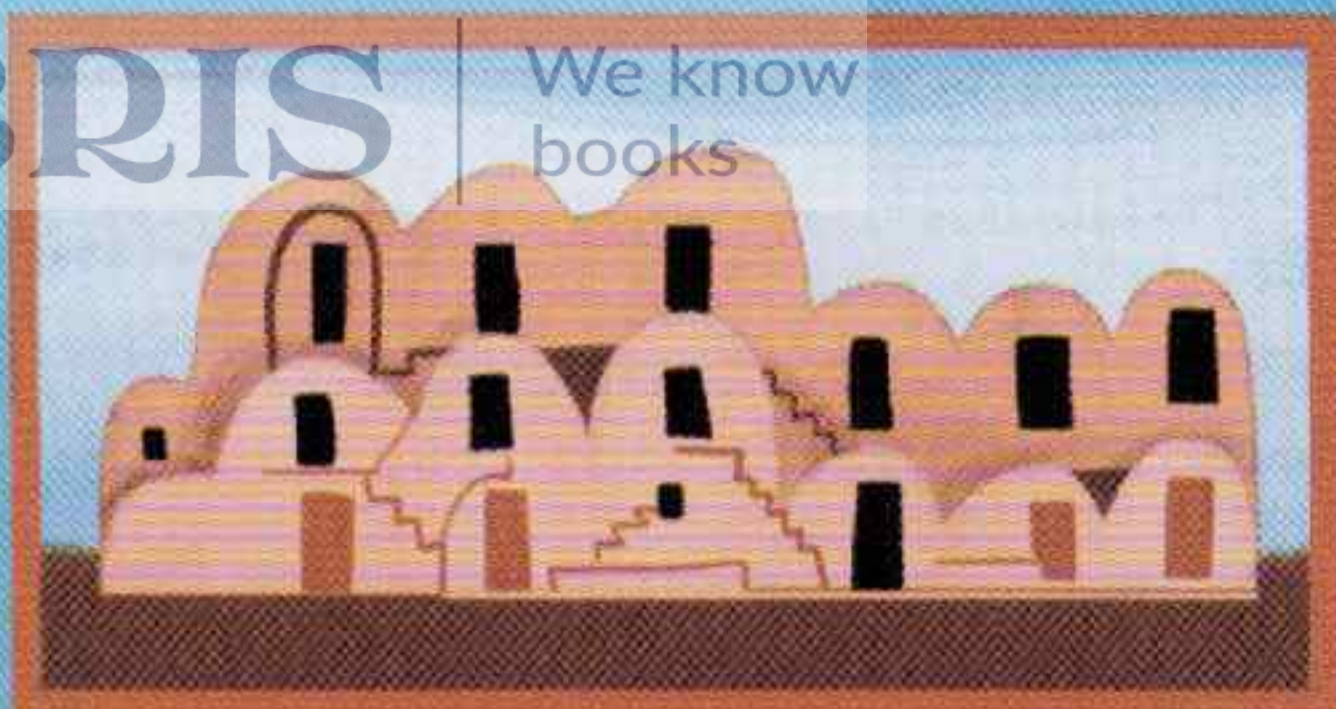
Tunisia - Tunis

Uganda - Kampala

Zambia - Lusaka

Zimbabwe - Harare

Hambarele fortificate (ghorfa) din Medenine

Şafşauan (Maroc)

CAPUL VERDE

Praia

Gecko uriaş

GAMBIA

Cercurile megalitice din Senegambia (Gambia şi Senegal)

Țara Bassari (Senegal)

Hombori Tondo (Mali)

Insula Kunta Kinteh de pe fluviul Gambia

Oceanul Atlantic

Palatul Regal din Tiébélé (Burkina Faso)

Nordul Africii

Marea Mediterană

Marea Moschee din Kairouan*

TUNISIA

Tripoli

Petrol*

Leptis Magna

Gaze naturale*

Piramidele din Giza*

Cairo

Picturi rupestre din Tadrart Acacus

Costum tradițional libian

Oud, lăută arabă

Cămilă

EGIPT

Masca lui Tutankhamon

Zeița Bastet

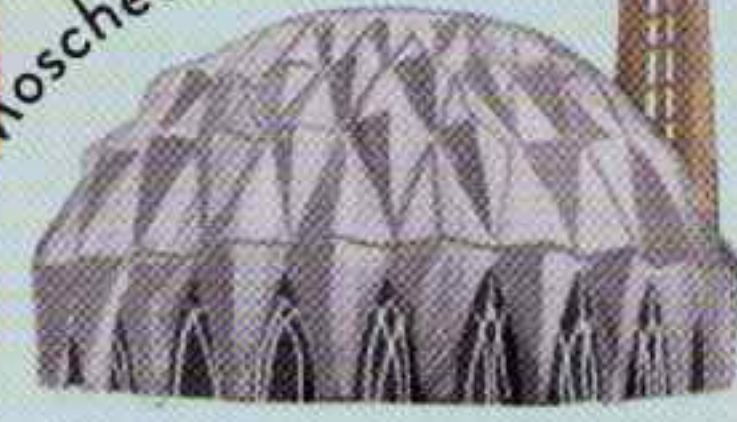
Ankh

LIBIA

Dromaderi

Moscheea Al-Nilin

Fortăreața Buhen

Marea Roșie

Felucă pe Nil

Scufundări

Girafele Dabous

NIGER

Tărtăcută decorată

Lacurile Ounianga

CIAD

Formațiuni de nisip pe platoul Ennedi

N'Djamena

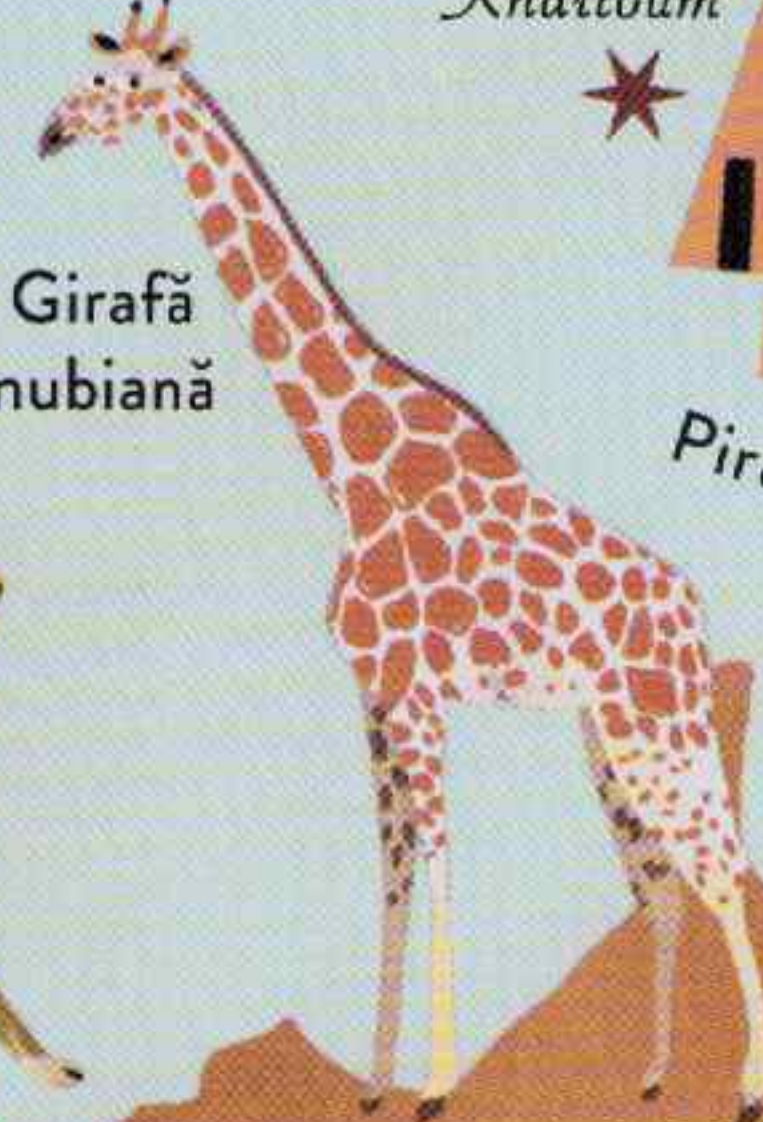
Măgar

SUDAN

Jebena neagră

Girafă nubiană

Khartoum

Piramide nubiene*

ERITREEA

Asmara

Ghepard sudanez

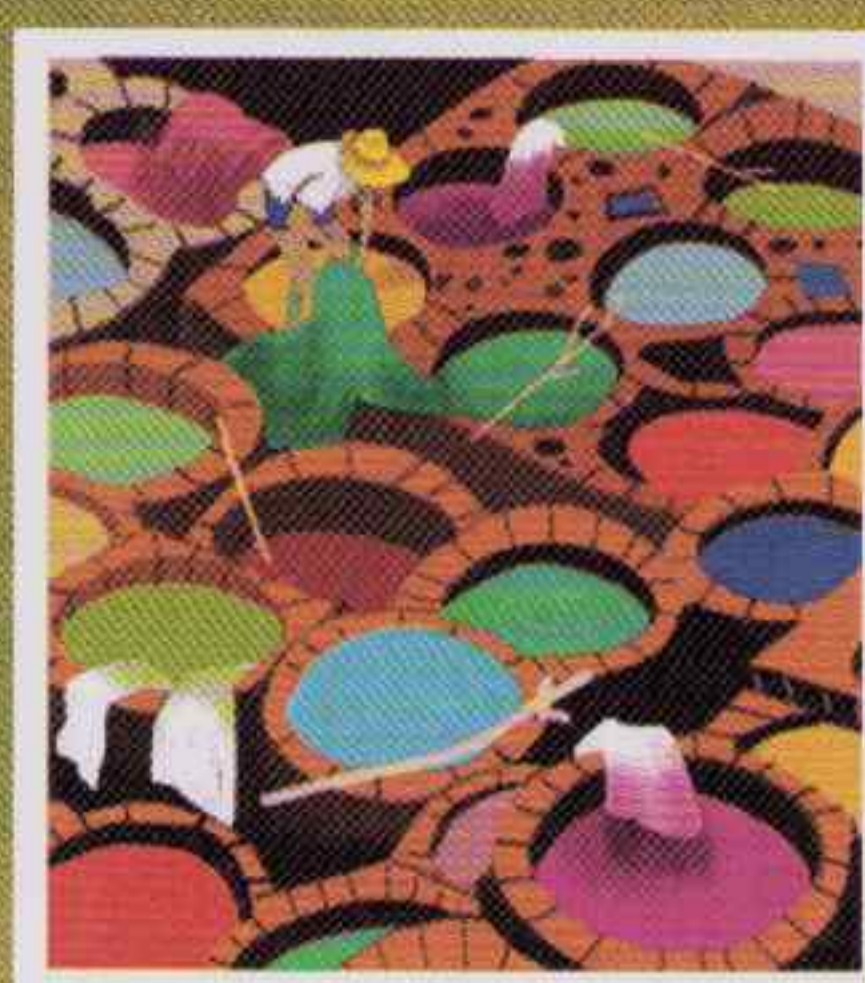

Marea Moschee din Asmara (Eritreea)

Volcanul Nabro

Tăbăcărie în Fes (Maroc)

Bazar egiptean

Narghilea (Tunisia)

Fes, pălărie tradițională